

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024 m.

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1994 M. RUGPJŪČIO 11 D. NUTARIMO NR. 728 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS DARBO REGLAMENTO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimo Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

I. Sprendžiama problema	<p>Nepaisant daugelio teigiamų pokyčių ir didėjančio suvokimo apie viešųjų konsultacijų svarbą, konsultavimasis su piliečiais išlieka reta viešojo sektoriaus praktika priimant sprendimus. Organizuojant įtraukimą, šiems procesams stinga nuoseklumo, kūrybiškumo ir konkretaus rezultatų panaudojimo. Dalis šalies institucijų su visuomene konsultuojasi gana formaliai, nesiekia į konsultacijas įtraukti daugiau piliečių, turinys pateikiamas biurokratine ir sudėtinga forma, o įtraukimo procesai yra retai planuojami. Mažėjantis visuomenės įsitraukimas lemia vienašališkus institucijų sprendimus – jie priimami neišklausius visuomenės poreikių, nežinant jos vertinimo ir nuomonės.</p> <p>Ministrų, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų ir kitų Vyriausybei pavaldžių ir atskaitingų viešojo administravimo subjektų (toliau – Įstaigos) rengiami norminiai teisės aktų projektai dažnai priimami ne tik nesikonsultuojant su visuomene dėl reguliuojamos problematikos, tačiau ir nederinant teisės aktų projektų su suinteresuotomis institucijomis, neskelbiant projektų Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS). Tokia norminių teisės aktų projektų teisėkūra neatitinka teisėkūros atvirumo, viešumo ir skaidrumo principų, nukenčia Įstaigų priimamų norminių teisės aktų kokybę. Skiriasi skirtingų Įstaigų vykdomos teisėkūros praktika, o nesant vieningo standarto nukenčia nevyriausybinių sektoriaus įtraukiamumas ir suinteresuotumas dalyvauti teisėkūroje.</p> <p>2024 m. – 2025 m. Atviros Vyriausybės plane iškelta problema, jog „teisės aktai, įskaitant ministrų ir įstaigų prie ministerijų norminius įsakymus, nėra derinami su suinteresuotomis institucijomis tinkamai ir nuosekliai. Kai suinteresuotos institucijos nenustatytos, įsakymo projektai neskelbiami TAIS ir visuomenei nesudaromos galimybės į juos reaguoti. Tokiu atveju dokumentai pasirašomi nesuderinus su visuomene, tad teisėkūros procesai neatitinka atvirumo ir skaidrumo principų ir neužtikrina konsultavimosi su visuomene, jei jis nebuvo vykdomas kitomis formomis“.</p>
-------------------------	--

<p>II. Siūlomos priemonės</p>	<p>Siūloma įgyvendinti 2024 m. – 2025 m. Atviros Vyriausybės planą, kuriame išskeltas I veiksmas „išgryninti teisėkūros procesą priimant įstaigos bei Vyriausybės lygmens sprendimus“ ir bus „Siekama nustatyti, kad Vyriausybės darbo reglamente nustatytas teisėkūros standartas, procedūros ir terminai būtų taikomi taip pat ir ministerijų, Vyriausybės įstaigų ir įstaigų prie ministerijų lygmeniu rengiant ir derinant jų priimamų teisės aktų projektus.“</p> <p>Siekiant teisėkūros praktikos suvienodinimo bei siekiant tobulinti Įstaigų vykdomą teisėkūrą ir užtikrinti bendrą teisėkūros taisyklių laikymąsi priimant norminius teisės aktus, siūloma pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimą Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas) ir patvirtinti Ministrų, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų ir kitų Vyriausybei pavaldžių ir atskaitingų viešojo administravimo subjektų norminių teisės aktų projektų rengimo taisyklės (toliau – Taisyklės), jomis užtikrinant nustatytą teisėkūros taisyklių dėl konsultavimosi su visuomene ir teisės aktų projektų derinimo taikymą ir Įstaigų lygmeniu.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 22 straipsnio 3 punktą, nustatantį, kad Vyriausybė taip pat ir „koordinuoja ministerijų ir Vyriausybės įstaigų, kitų Vyriausybės įsteigtų biudžetinių įstaigų, kurių savininko teisės ir pareigas įgyvendina Vyriausybė, veiklą“, siekiant vienodos norminių teisės aktų teisėkūros praktikos, siūloma patvirtinti Taisyklės. Jose siekiama nustatyti, kaip Įstaigos priimdamos norminius teisės turi įgyvendinti Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtintus teisėkūros atvirumo ir skaidrumo principus. Taip būtų užkirstas kelias skirtingai teisėkūros praktikai, kai rengiant norminius teisės aktus Įstaigose nėra tinkamai konsultuojamasi su visuomene, prisidengiant tuo, kad nereikia skelbti atitinkamos informacijos, ignoruojama pareiga atlikti poveikio vertinimą ar projektai nėra derinami su suinteresuotomis institucijomis, vadovaujantis tuo, kad Vyriausybės darbo reglamento nuostatos taikomos tik Vyriausybės lygmens teisės aktų teisėkūroje. 2. Taisyklėse įtvirtinti Įstaigų vykdomai norminių teisės aktų teisėkūrai taikomi konsultavimosi su visuomene, teisės aktų projektų derinimo reikalavimai yra tapatūs Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamente įtvirtintoms Vyriausybės vykdomos teisėkūros procedūroms. Tokiu būdu užtikrinama Vyriausybės ir įstaigų lygmeniu vykdomos teisėkūros procedūrų vienoda praktika. 3. Siūloma nustatyti Įstaigoms pareigą teisėkūroje taikyti konsultavimosi su visuomene taisyklės. 4. Norminių teisės aktų derinimui ir informacijos teikimui lobistams turi būti taikomos tokios pat teisėkūros taisyklės, kaip ir derinant Vyriausybės nutarimų projektus (Taisyklių 20 punktas). 5. Nustatoma, kokia informacija turi būti teikiama Įstaigų priimamų norminių teisės aktų derinimo metu teikimo derinti rašte (Taisyklių 14 punktas). 6. Siekiant suteikti pakankamai laiko suinteresuotoms institucijoms ir suinteresuotiems asmenims pateikti savo išvadas ar pasiūlymus labai svarbu laikytis nustatytų norminių teisės aktų projektų derinimo su suinteresuotomis institucijomis ir suinteresuotais asmenimis terminų. Įstaigų priimamų norminių teisės aktų derinimo metu turi būti taikomi Taisyklių 17, 19 punktuose nustatyti projektų derinimo su suinteresuotomis institucijomis ir suinteresuotais asmenimis terminai, identiški nustatytiems Vyriausybės darbo reglamente. Taisyklių 18 punkte nustatomi atvejai, kai teisės aktų projektai gali būti nederinami su suinteresuotomis institucijomis ir suinteresuotais asmenimis. 7. Siūloma nustatyti, kad Įstaigų vykdomoje norminių teisės aktų teisėkūroje būtų laikomasi ir Taisyklėse įtvirtintų suinteresuotų institucijų ir suinteresuotų
-------------------------------	--

	<p>asmenų išvadų teikimo ir gautų pastabų įvertinimo bei derinimo taisyklių (Taisyklių 21-26 punktai).</p> <p>8. Jeigu teisės akto projekto rengėjas nesutinka su suinteresuotų institucijų pastabomis ir suinteresuotų asmenų pasiūlymais ir nesutarimų pašalinti nepavyksta kitais būdais (elektroniniu paštu, telefonu ar kt.), jis organizuoja pasitarimą (Taisyklių 24 punktas). Į pasitarimą kviečiami ir suinteresuotos institucijos, ir suinteresuoti asmenys, į kurių pastabas nėra atsižvelgta ir jos nėra suderintos.</p> <p>9. Visos suinteresuotų institucijų ir suinteresuotų asmenų teiktos pastabos turi būti įvertintos, o argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta pateikiami derinimo pažymoje. Siekiant viešumo ir skaidrumo derinimo pažyma dėl pastabų ir pasiūlymų, kurių nepavyko suderinti ir į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies skelbiama TAIS kartu su paskutine teisės akto projekto versija (Taisyklių 27 punktas).</p> <p>10. Taisyklės įgyvendina 2024–2025 m. atviros Vyriausybės plane numatytą priemonę – Įtvirtinti ministerijų teisėkūros proceso reikalavimus.</p> <p>Siekiant suvienodinti Vyriausybės lygmens teisėkūros procesus ir Įstaigų vykdomą teisėkūrą siūlomi Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento pakeitimai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento 15⁶ punkte siūloma aiškiai įvardinti atvejus, kai konsultavimasis su visuomene gali būti nevykdomas. 2. Taip pat atliekami Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento redakciniai tikslinimai. 3. Papildoma, kad kartu su teisės akto projektu, teikiamu išvadoms ir pasiūlymams gauti, teikiama ir teisės akto projektu galimų sukelti ūkio subjektų prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų apskaičiavimo ataskaita, parengta pagal Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimu Nr. 4 „Dėl Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo metodikos patvirtinimo“. 4. Siūloma papildyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento 21.5¹ papunkčiu, nurodančiu, kad rašte, kuriuo teisės akto projektas teikiamas išvadoms gauti, turi būti nurodyta informacija, ar dėl teisės akto projekto teiktinas pranešimas Europos Komisijai. 5. Vyriausybės darbo reglamento 27 punkto keičiama formuluote norima pabrėžti institucijų pareigą nustatyti tinkamus derinimo terminus, kadangi netinkamas derinimo terminų nustatymas paskutiniu metu signalizuojama kaip viena opiausių problemų. 272 iš 683 įstatymų ir Vyriausybės nutarimų projektų 2023 m. Teisingumo ministerijos derinimui buvo pateikti su netinkamu derinimo terminu (40 proc.) Siūloma suteikti galimybę Projekto rengėjui nustatyti ir kitokį (ilgesnį), nei nurodyta, projekto derinimo terminą. Konkretus derinimo terminas (ne trumpesnis nei minimalus derinimo terminas) nustatomas įvertinus faktinę projekto apimtį ir sudėtingumą.
III. Priemonių kaštai	Valstybės biudžeto lėšų Nutarimo projektui įgyvendinti nereikės.
IV. Nauda visuomenei	Nutarimo projektu bus nustatytas aiškus ir visoms Įstaigoms vienodas norminių teisės aktų projektų derinimo, konsultavimosi su visuomene standartas, suvienodinta Įstaigų vykdoma norminių teisės aktų teisėkūros praktika ir priimant norminius teisės aktus Įstaigų lygmenyje. Nutarimo projektu Įstaigos bus įpareigojamos laikytis teisėkūros viešumo, atvirumo taisyklių, ir taip skatinamas visuomenės įtraukimas į teisėkūros procesus. Visuomenei, taip pat ir Nevyriausybinėms

	<p>organizacijoms bus sudarytos teisinės prielaidos aktyviau dalyvauti teisėkūroje ir susipažinti su informacija apie vykdomą norminių teisės aktų teisėkūrą Įstaigose, kas sudarys prielaidas ir galimybes kokybiškesniam nevyriausybinių sektoriaus dalyvavimui teisėkūros procese. Bus nustatytas pakankamų ir vienodų terminų pasiūlymams pateikti taikymas, aktuali informacija ir suinteresuotų institucijų pastabos bei suinteresuotų asmenų pasiūlymai bei jų įvertinimas bus skelbiami viešai TAIS.</p> <p>Atliekami Vyriausybės darbo reglamento patikslinimai, kurie suteiks aiškumo ir bus vienodinama teisėkūros praktika Vyriausybės lygmenyje ir Įstaigų lygmenyje.</p>
--	--

Projektas buvo derintas su visomis ministerijomis, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija, kitomis įstaigomis ir institucijomis (Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, Tautinių mažumų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, Valstybinė duomenų agentūra, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Viešųjų pirkimų tarnyba, Vyriausybės atstovų įstaiga, Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos administracinių ginčų komisija, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnyba), taip pat nevyriausybėmis organizacijomis (Nacionalinė nevyriausybinių organizacijų koalicija, Nacionalinis skurdo mažinimo organizacijų tinklas, Viešoji įstaiga „Atviros Lietuvos fondas“, Nacionalinis švietimo NVO tinklas, Asociacija „Infobalt“, Lietuvos lobistų asociacija, Viešoji įstaiga „NVO teisės institutas“, Viešoji įstaiga „Transparency International“, Lietuvos jaunimo organizacijų taryba, Inovacijų agentūra GovTech laboratorija, Viešoji įstaiga „Pilietinės visuomenės institutas“, Asociacija „Investuotojų forumas“, Lietuvos žurnalistų sąjunga, Lietuvos sporto federacijų sąjunga, Lietuvos medikų sąjūdis, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija, Lietuvos profesinė sąjunga Solidarumas, Lietuvos profesinių sąjungų federacija Sandrauga, Žinių ekonomikos forumas, Įvairovės chartija, Lietuvos atsakingo verslo asociacija, Lietuvos darbdavių konfederacija, Lietuvos pramoninkų konfederacija, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija, Lietuvos bankų asociacija, Lietuvos laisvosios rinkos institutas, Vartotojų aljansas, Lietuvos nacionalinė vartotojų federacija). Projektas pristatytas Atviros vyriausybės darbo grupei. Į daugumą teiktų pastabų yra atsižvelgta ir Projektas patikslintas, likusios pastabos suderintos darbo tvarka.

Projektas buvo svarstytas 2024 m. balandžio 16 d. Tarpinstituciniame atstovų pasitarime. Projektas patikslintas po pasitarimo: atsižvelgta į pateiktas Teisės grupės pastabas ir patikslintas Projektas suderintas darbo tvarka, atsižvelgta į Viešojo valdymo grupės redakcinio pobūdžio pastabą, patikslinta pagal redakcinio pobūdžio Švietimo mokslo ir sporto ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos prieš pasitarimą pateiktus redakcinius pasiūlymus.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemyje.

Nutarimo projektas prisideda prie Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72, 185 („Teisės aktų gausa ir jų skubotas priėmimas, į procesą neįtraukiant visuomenės, neleidžia užtikrinti kokybiškos teisėkūros“), 186 („Sieksime užtikrinti kokybišką teisėkūrą, įvertinti esamo ir numatomo teisinio reguliavimo reikalingumą, taip pat įtraukti visuomenę į teisėkūros procesus, kad būtų užtikrintas teisėkūros proceso viešumas ir skaidrumas“) punktų įgyvendinimo.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 reikalavimus.

Nutarimo projekte naujų terminų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka, nenumatyta.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektą parengė Teisingumo ministerijos Teisėkūros politikos grupės (vadovė Jolita Šlikienė, tel. 8614 67611, el. p. jolita.slikiene@tm.lt, vyriausiasis patarėjas Darius Trinkūnas, tel. 8674 25696, el. p. darius.trinkunas@tm.lt) patarėja Jūratė Burtilienė, tel. 8645 78761, el. p. jurate.burtiliene@tm.lt.

PRIDEDAMA. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimo Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas ir jo lyginamasis variantas, 21 lapas.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska

Jūratė Burtilienė, tel. 8 645 78761, el. p. jurate.burtiliene@tm.lt